

**Okruhy tém na štátnu skúšku
v študijnom odbore ekonomika a manažment podniku**

v študijnom programe finančné riadenie podniku

akademický rok 2016/2017

*Obsahové zameranie štátnych skúšok inžinierskeho štúdia
v študijnom odbore 3.3.16 finančné riadenie podniku*

(tzv. existujúci študijný program, externé štúdium, Košice, Michalovce)

A: Záverečná práca a jej obhajoba

B: Podniková ekonomika (ústna časť skúšky)

- Manažment podnikateľského rizika
- Medzinárodné daňové systémy
- Finančná analýza a finančné plánovanie
- Vnútropodnikový controlling

C: Manažment podniku (ústna časť skúšky)

- Medzinárodný manažment a medzinárodné podnikanie
- Strategický manažment
- Finančný manažment
- Manažérstvo kvality v integrovanom systéme

OKRUHY TÉM: PODNIKOVÁ EKONOMIKA

Manažment podnikateľského rizika

1. Rozhodovanie v podmienkach rizika.

Rizikológia, riziko, analýza rizika, akceptovateľné riziko, nositeľ rizika, strata, škoda, ujma, neistota a neurčitosť, klasifikácia rizík. Charakteristika rizikového inžinierstva a manažmentu rizika (projekt, aspekt, objekt, proces, jav udalosť, dôvera ,spoliehanie).

2. Manažérstvo rizík.

Manažérstvo rizík, zásady, členenie, historický vývoj, modely rizika v praxi (COSO model), základné teoretické východiská pri rozhodovaní, základné stratégie manažmentu rizík.

3. Analýza rizika.

Ciele a typy analýz rizika, identifikácia rizika, analýza faktorov rizika, mapovanie rizika kvalifikácia rizika, kvantifikácia rizika, jednoparametrická kvantifikácia rizika, viacparametrická kvantifikácia rizika.

4. Metódy a nástroje analýzy rizika.

Metóda Value at Risk, Metóda Monte Carlo, Stromové diagramy, Analýza stromu porúch, Analýza stromu udalostí, Expertné metódy, FMEA, FMECA, HAZOP, Rozhodovacie stromy.

5. Ovládanie rizika.

Charakterizácia a klasifikácia ovládania rizika, východiskové stratégie, nástroje ovládania rizika, rizikové inžinierstvo, rozhodovanie o riziku, úrovne prijateľnosti rizika, opatrenia proti riziku, zásada predbežnej opatrnosti (ZPO), monitoring rizika, Systémy manažérstva rizík (všeobecné zásady, ciele, prvky, evidencia, spracovanie, implementácia).

Literatúra:

1. Baker, K.R. (2006) Optimization modeling with spreadsheets. Thompson Brooks/Cole, Belmont, CA. 353s.
2. Hayter A.J. Probability and Statistics for Engineers (2012)
3. Lehman D. Groenendaal H., "Practical Spreadsheet Risk Modeling for Management," Chapman and Hall, 2011
4. Schinazi R.B. Probability with Statistical Applications (2011)
5. Sivák, R. Riziko a neistota vo financiách (vybrané okruhy) (2004). Ekonóm, ISBN, 8022519561, 9788022519564., 203s.

Medzinárodné daňové systémy

1. Daňové systémy vo svete: základná charakteristika a princípy optimálneho daňového systému.

Zmena podmienok fungovania daňových systémov. Daňové reformy. Súčasnú podmienky fungovania daňových systémov. Pozitívne a negatívne vplyvy globalizácie na daňové systémy. Globálny daňový systém.

2. Zdaňovanie nadnárodných spoločností. Špecifiká v oblasti transferového oceňovania.

Charakteristické znaky, právna a organizačná štruktúra nadnárodných spoločností. Transferové ceny, metódy transferového oceňovania.

3. Charakteristika a klasifikácia dvojitého zdanenia.

Príčiny vzniku a dôsledky dvojitého zdanenia. Opatrenia na odstránenie dvojitého zdanenia. Metódy zamedzenia dvojitého zdanenia, vzorová zmluva OECD a zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia. Prístupy zamedzujúce dvojité zdanenie kapitálových spoločností. Zdaňovanie ekonomických subjektov SR v zahraničí a zahraničných subjektov v SR.

4. Tendencie v medzinárodnom zdaňovaní – daňová konkurencia a daňová harmonizácia.

Východiská medzinárodného zdaňovania v podmienkach globalizácie. Formy medzinárodnej daňovej spolupráce a daňovej koordinácie, klasifikácia daňovej konkurencie. Daňová harmonizácia a jej definícia, cieľ, prínosy, riziká, nástroje, úrovne, fázy, metódy a spôsoby dosiahnutia. Harmonizácia daňovej legislatívy EÚ.

5. Medzinárodné daňové plánovanie a daňová kooperácia.

Definícia, cieľ, klasifikácia, nástroje a modely daňového zvýhodnenia, ktoré ponúkajú preferenčné daňové režimy. Daňovo zvýhodnené lokality- daňové raje, ich charakteristika, pozitíva a negatíva. Základné formy offshore spoločností. Hlavné skupiny krajín vyprofilované v internacionálnom daňovom plánovaní.

Literatúra

1. LENÁRTOVÁ, G. 2009. *Daňové systémy*. Bratislava: Ekonóm, 2009, 264 s., ISBN 978-80-225-2720-0.
2. SCHULTZOVÁ, A. a kol. 2007. *Daňovníctvo, daňová teória a politika*. Bratislava: Iura Edition, 2007, ISBN 978-80-87-8087-161-3
3. SCHULTZOVÁ, A. 2007. *Daňové systémy štátov EÚ*. Bratislava: Ekonóm, 2007, ISBN 978-80-225-2333-2
4. ŠIROKÝ, J. 2006. *Dane v EÚ*. Praha: Linde 2006, ISBN 80-7201-593-1
5. LÁCHOVÁ, L. 2007. *Daňové systémy v globálnom svete*. Praha: ASPI 2007, ISBN 978-80-735-7320-1
6. NERUDOVÁ, D.: Harmonizace daňových systému zemí Evropské unie. 3. prepr. a rozš. vydanie. Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2011. 320 s. ISBN 978-80-7357-695-0

Finančná analýza a finančné plánovanie

1. Metodické aspekty finančnej analýzy.

Ciele a úlohy finančnej analýzy podniku. Informačné zdroje. Ukazovatele a sústavy ukazovateľov. Vertikálna analýza a horizontálna analýza štandardných finančných výkazov. Koncepcia pracovného kapitálu. Obežné aktíva a krátkodobé záväzky. Finančné zdravie podniku.

2. Analýza pomerových finančných ukazovateľov.

Analýza likvidity podniku (celková, bežná a pohotová likvidita). Analýza aktivity podniku. Analýza krátkodobých pohľadávok, zásob a krátkodobých záväzkov. Hodnotenie dlhodobej solventnosti podniku a vplyv kapitálovej štruktúry na rentabilitu.

3. Analýza zisku a rentability.

Udržateľnosť zisku. Rentabilita aktív, jej pyramidálny rozklad. Vplyv odvetvia a veľkosti podniku na ROA. Hlavné dôvody pre rozdiely v rentabilite aktív, rentabilite tržieb a obrate aktív. Rentabilita vlastného kapitálu a kmeňového kapitálu. Pyramidálny rozklad ROE.

4. Predikčne orientovaná finančná analýza.

Bankrotové a bonitné modely využívané v predvídaní finančnej situácii podnikov. Základná charakteristika jednotlivých modelov. Výhody a nevýhody ich použitia.

5. Finančné plánovanie a finančný plán.

Základné koncepcie časového plánovania. Plánovací cyklus. Krátkodobý a dlhodobý finančný plán. Metódy a modely tvorby finančného plánu. Úloha kontroly vo finančnom plánovaní.

Literatúra:

1. ZALAI, K. a kol. 2010. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. Bratislava: Sprint 2010, ISBN 978-80-89393-15-2
2. GRÜNWARD, R. – HOLEČKOVÁ, J. 2007. *Finanční analýza a plánování podniku*. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2
3. CZILINGOVÁ, J. 2005. *Cash flow – indikátor vnútornej finančnej sily podniku*. Bratislava: EKONÓM, 2005. ISBN 80-225-2018-7
4. LEOPOLD A.BERNSTEIN. *Analysis of financial statements*, New York: McGraw-Hill, 2000 ISBN 0-07-094507-7.
5. KISLINGEROVÁ, E. – HNILICA, J. *Finanční analýza krok za krokem*. Praha: C.H.BECK, 2005. ISBN 80-7179-321-3.

Vnútropodnikový controlling

1. Vnútropodnikový controlling ako doplňujúci prvok riadenia.

Definície a základné koncepcie controllingu. Funkcie controllingu. Miesto controllingu v organizačnej štruktúre podniku. Vnútoraná štruktúra controllingových oddelení. Požiadavky kladené na zručnosti controllerov.

2. Controlling, operatívne plánovanie a kontrola.

Úlohy vnútropodnikového controllingu v oblasti operatívneho plánovania. Controlling a kontrola. Úlohy kontroly. Metódy vnútropodnikového controllingu. Analýza odchylok. Controlling marketingových nákladov a tržieb. Podstata reportingu a úlohy controlera v reportingu. Postupnosť krokov pri vypracovaní správy (reportu). Vizualizácia dát. Pravidlá pre vytváranie tabuľkových správ.

3. Štandardy a benchmarking v controllingu.

Definícia a dôvody vzniku štandardov. V ktorých oblastiach je najvýhodnejšie používať štandardy, kto určuje štandardy, ako sa určujú štandardy? Stupne štandardov. Revízia štandardov. Najdôležitejšie štandardy používané v podnikoch. Benchmarking: definícia a typy benchmarkingu. Použitie benchmarkingu v controllingu.

4. Controlling procesných nákladov a controlling ako riadenie zisku.

Postup pri zavádzaní controllingu procesných nákladov v podniku. Charakterizujte čiastkový proces a typy čiastkových procesov. Problémy vznikajúce pri použití procesnej kalkulácie. Optimalizácia procesov pomocou controllingu so zameraním na objem štruktúru a účinnosť procesu. Controlling ako riadenie zisku pomocou variabilných a fixných nákladov.

5. Využitie controllingu pri tvorbe a riadení zodpovednostných stredísk v podniku

Využitie zodpovednostných princípov pri riadení podniku. Typy zodpovednostných stredísk. Nástroje a kritériá hodnotenia používané pri riadení zodpovednostných stredísk v podniku. Použitie a druhy vnútroorganizačných cien v riadení zodpovednostných stredísk.

Literatúra:

1. PRUŽINSKÝ M. – LAJOŠ, B. 2011. *Podnikový controlling*. Košice: Technická univerzita v Košiciach, 2011. ISBN 978-80-553-0648-3
2. FOLTÍNOVA, A. a kol. 2012. *Nákladový controlling*. Bratislava: IURA Edition, 2012.
3. NESTERAK, J. - BOBÁKOVÁ, V. 2003. *Controlling – novodobý systém riadenia podniku*. Bratislava: EKONÓM, 2003
4. ESCHENBACH, R. 2004. *Controlling*. Praha: ASPI a.s., 2004, ISBN: 80-7357-035-1
5. KRÁL, B. a kol. 2011. *Manažérske účtovníctví*. Praha: Management press, 2003
6. TUMPACH, M.: *Manažérske a nákladové účtovníctvo*. Bratislava: Iura Edition, 2008.

OKRUHY TÉM: MANAŽMENT PODNIKU

Medzinárodný manažment a medzinárodné podnikanie

1. Medzinárodné prostredie – vymedzenie, tendencie zmien. Procesy integrácie a globalizácie. Internacionalizácia podnikania - podstata, fázy.
2. Rozhodovanie o vstupe na zahraničný trh. Klasifikácia foriem vstupu na zahraničný trh. Export – priamy a nepriamy. Platobné a dodacie podmienky pri realizácii exportu.
3. Medzinárodný pohyb know – how. Kapitálové vstupy na zahraničný trh. Akvizície a fúzie.
4. Priame a portfóliové zahraničné investície. Strategické aliancie. Multinacionálne a transnacionálne korporácie a ich význam vo svetovej ekonomike.
5. Medzinárodné stratégie. Model EPRG. Typológia stratégií podľa Portera. Organizačná štruktúra medzinárodných podnikov.
6. Medzinárodné riadenie ľudských zdrojov – vymedzenie, prístupy. Podnikanie v kontexte rôznych národných kultúr – kultúrne rozdiely.

Literatúra:

1. BOBENIČ HINTOŠOVÁ, A. 2010. *Medzinárodný manažment*. 2. vyd. Bratislava : Ekonóm, 2010, ISBN 978-80-225-2965-5
2. BOBENIČ HINTOŠOVÁ, A. 2010. *Vybrané aspekty riadenia nadnárodných spoločností*. Bratislava : Ekonóm, 2010, ISBN 978-80-225-2905-1
3. ZADRAŽILOVÁ, D. 2004. *Medzinárodní management*. Praha : VŠE, 2004, ISBN 80 - 245 - 0683 - 1
4. PICHANIČ, M. 2004. *Mezinárodní management a globalizace*. Praha : C.H. Beck, 2004, ISBN 80-7179-886-X
5. BALÁŽ, P. a kol. 2005. *Medzinárodné podnikanie*. Bratislava : Sprint, 2005. ISBN 80-89085-51-2

Strategický manažment

1. Vymedzenie pojmu stratégia. Vzťah vízie a poslania podniku. Proces a úrovne strategického riadenia. Strategické ciele – obsah a formálne požiadavky.
2. Diagnostika externého a interného prostredia podniku, ich zameranie a základné metódy. Strategická syntéza a jej význam pre formuláciu stratégie.
3. Špecifiká stratégie na korporatívnej úrovni - rastové, stabilizačné, revitalizačné a útlmové stratégie. Strategie externého rastu.
4. Špecifiká stratégie na podnikateľskej úrovni – kontingentný a generický prístup k typológii podnikateľských stratégií.
5. Implementácia stratégie a jej postavenie v procese strategického manažmentu. Základné problémy v rámci implementácie stratégie podniku.

Literatúra:

1. SLÁVIK, Š. 2009. *Strategický manažment*. 2. vyd. Bratislava : Sprint, 2009. ISBN 978-80-89393-08-4
2. SLÁVIK, Š. 2005. *Strategický manažment*. Bratislava : Sprint, 2005. ISBN 80-89085-49-0
3. VOLOŠIN, M. 2007. *Strategický manažment podniku*. Bratislava : Ekonóm, 2007. ISBN 80-225-1628-7
4. JOHNSON, G. - SCHOLLES, K. 2000. *Cesty k úspešnému podniku*. Praha : Computer Press, 2000.
5. PORTER, M. E. 1993. *Konkurenční výhoda*. Praha : Victoria Publishing, 1993. ISBN 80-856-0512-0

Finančný manažment

1. Rozhodovanie o vecnom investovaní. Investičná stratégia podniku. Základné smery vecných investícií. Kapitálový rozpočet. Efektívnosť projektov vecných investícií. Riziko projektov vecných investícií.
2. Rozhodovanie o finančnom investovaní. Kritériá výberu pri finančnom investovaní. Určovanie vnútornej hodnoty akcií a obligácií. Meranie výnosnosti cenných papierov. Oceňovanie kapitálových aktív.

3. Portfólio cenných papierov. Výnosnosť a riziko portfólia. Diverzifikácia portfólia. Efektívne a optimálne portfólio. Stratégie zabezpečenia hodnoty portfólia. Tvorba portfólia v praxi.

4. Manažment prevádzkového kapitálu. Činitele ovplyvňujúce celkovú potrebu prevádzkového kapitálu. Náklady viazania kapitálu v obežných aktívach. Manažment zásob. Manažment pohľadávok. Manažment pohotových prostriedkov.

5. Rozhodovanie o spôsobe získavania vlastného a cudzieho kapitálu na kapitálovom trhu. Výpočet nákladov vlastného a cudzieho kapitálu. Modely kapitálovej štruktúry. Optimalizácia kapitálovej štruktúry.

Literatúra:

1. KRÁĽOVIČ, J. - VLACHYNSKÝ, K.: Finančný manažment. Bratislava: Iura Edition, 2011. 468 s. ISBN 978-80-8078-356-3.
2. BOBÁKOVÁ, V. a kol. 2006. *Finančné rozhodovanie podniku*. Bratislava: EKONÓM, 2006. ISBN 80-225-2167-1

Manažérstvo kvality v integrovanom systéme

1. Ciele manažérstva kvality. Ekonomické aspekty kvality, metódy kontroly. Integrovaný systém manažérstva kvality. TQM a ISO štandardy.

2. Kvalita a jej význam pre konkurencieschopnosť podniku. Zásady manažérstva kvality. Dodávateľsko-odberateľský reťazec a jeho zmeny v dôsledku manažérstva kvality.

3. Manažovanie procesov v manažérstve kvality. Prístupy a nástroje zlepšovania procesov. Demingov cyklus. Štandardizácia systémov riadenia kvality a ich integrácia , štruktúra dokumentácie podľa noriem STN EN ISO. Samohodnotenie podniku a jeho význam pre zlepšovanie kvality.

4. Ekonomické dopady spojené s manažérstvom kvality. Kvalita a reputácia podniku. Uspokojovanie potrieb zákazníka a jeho vplyv na výšku príjmov. Náklady spojené s nekvalitou, modely nákladov kvality, spôsoby znižovania nákladov na nekvalitu.

5. Ľudský činiteľ v manažérstve kvality. Prístupy k zlepšovaniu v podniku, zapojenie pracovníkov do zlepšovania. Kultúra kvality v podniku. Spôsoby a prístupy k implementácii systémov riadenia kvality v podniku.

Literatúra:

1. MATEIDES, A. a kol. 2006. Manažérstvo kvality - história, koncepty, metódy. Bratislava : Ing. Miroslav Mračko – EPOS : Bratislava, 2006, 751 strán, ISBN: 8080576564
2. HRUBEC, J. – VIRČÍKOVÁ, E. a kol. 2009. Integrovaný manažérsky systém. Nitra : SPU, 2009, 535 s., ISBN 978-80-552-0231-01

Schválené: Košice, 23. 1. 2017.

Dr. h. c. prof. RNDr. Michal TKÁČ, CSc.
garant študijného programu FRP Košice

prof. Ing. Vanda LIESKOVSKÁ, PhD.
garant študijného programu FRP Michalovce

Schválil dekan PHF EU dňa 23. 1. 2017:

.....
doc. RNDr. Zuzana **HAJDUOVÁ**, PhD.

v.r.